

ב-11 באפריל 2020 יצלצל הפעמון של בוכנוואלד לרגל 75 שנות שחרור מחנה הריכוז. אנו, אסירי מחנה הריכוז לשעבר, צאצאינו ובני משפחותינו כמו גם המשתתפים בזיכרון, האזרחים והאזרחים, רצינו להתכנס לרגל אירוע חשוב זה באטרסברג, לאזכיר לזכור ולהעמיק במחשבות. רצינו להתאסף גם כן באופן דומה בכדי לזכור גם בנורדהאוזן ובמקומות אחרים, בהם היו קיימים מחנות משניים.

לצערינו לא מרשים לנו אירועי מגיפת וירוס הקורונה הטרגיים לממש את תוכניותינו. אסירי המחנה לשעבר לא יהיו נוכחים, לא בתיאטרון הגרמני בווימאר, איפה שציפו להגעתם, וגם לא בחצרות המסדרים של בוכנוואלד ודורה. הם גם לא יוכלו לקחת חלק במפגשים עם תלמידים ובני-נוער. גם הרגעים הנהדרים של מפגשים בין רעים וחברים, אסירי המחנה לשעבר, לא יתקיימו. קולותיהם לא ישמעו. ודווקא נוכחותם של הניצולים בלתי נתנת לויתור, בנוכחותם הם מדגישים את חשיבות הבשורה שלהם. נוכחותם ואישיותם במפגשים אלה העירו לחיים את חלקי ההסטוריה, שנראו כבר כה רחוקים מעימנו.

המפגשים לרגל אירועי הזיכרון הציעו תמיד אפשרות, להזכר בנשכח ולחפש אחר הסברים למה שאירע. בו בזמן הם היוו רגעים נהדרים במינם של מפגש מחדש ושל אחווה.

הוירוס Covid-19 קטע את הדינמיקה הזו. מחלה זו הטילה אור על החוזקים והחולשות שלנו, היא הראתה לנו עד כמה אנחנו מתכנסים בעצמינו מחד ומאידך כמה חזקים מאמצינו ההומניטריים. היא הציגה בפנינו את הסתירה הפרדוקסלית בין הצורך להגביל את עצמינו ובין האנרגיה הגדולה הנחוצה להגיע לסולידריות הדדית.

מצב זה מוביל אותנו לשאלות בסיסיות ופותח בו-בזמן חלון לנקודות מבט חדשות. במרכז שיקולינו חייבת להשאל השאלה, כיצד נצליח לאזהיר ברוח הנדר של בוכנוואלד ולהזכיר את הקורבנות במקומות האמיתיים של סבלותיהם.

לפני 75 שנים הודיע האסיר הפוליטי הנס איידן מכוח תפקידו כזקן המחנה: "רעים! אנו חופשיים!" אירגון ההתנגדות הפוליטי של המחנה נחל נצחון בעל חשיבות. אך, בשמחה התערבב אבל על הקורבנות, שלא שרדו. מתוך זיכרונם התפתחה מעבר לכל ההבדלים הלאומיים, בין אופנים שונים של ראות-עולם, תרבויות, ציפיות כלפי החיים וחילוקי דיעות, בטחה שהייתה משותפת לכולם, שקבלה ביטוי בנדר של בוכנוואלד:

"מיגור הנאציזם על שורשיו היא סיסמתינו.
בניית עולם חדש של שלום וחרות היא מטרתנו."

התחייבות חסרת-תנאים זו הפכה לעזבון.
הועד הבינלאומי של בוכנוואלד, דורה והמחנות המשניים הוא האחראי על עזבון זה ותפקידו להגן עליו.

הועד הבינלאומי של בוכנוואלד ודורה פועל ברוח הרצון הנחרץ הזה, למגר את הנאציזם ואת הפאשיזם. אידאולוגיות אלו הובילו לנאציזם ולדיקטטורה, לסגידה לאלימות ולהדרה, לשנאה, להרג המוני ולרצח עם שתוצאותיהם היו מלחמת השמדה.

ברוח הנדר של בוכנוואלד, אנו דוחים בתוקף על הסף את ההשוואה המנוגדת למהלך ההיסטוריה, בין כל "קורבנות שלטונות טוטאליים וסמכותיים" על-ידי הפרלמנט האירופי.

בדאגה גדולה נוכח הועד הבינלאומי של בוכנוואלד ודורה לראות, כי רשויות המועצות האזרחיות מתעלמות מההשגות שהושמעו נגד התמסחרות מקומות זיכרון אוטנטיים, בכדי לשמר את האתרים ההיסטוריים במחנות המשניים של בוכנוואלד ומיטלבא-דורה. כך הצליחו קבוצות קיצוניות ימניות להקים בלייפציג על שטח מפעל Hasag לשעבר מרכז אימוני אומנויות לחימה והעיר מיהלהאוזן נתנה אישור להקמת מוזיאון על נקניקיות במיהלהאוזן ישירות לצד אתרי זיכרון.

הועד הבינלאומי של בוכנוואלד ודורה מעריך ותומך בעבודת קרן בוכנוואלד ומיטלבא-דורה. הוא מודה למדינה החופשית טורינגיה ולרשויותיה, לעיר ויימאר ולכל המוסדות העוסקים בזיכרון על פעילותם המוסרית והפוליטית.

לבדו או יד ביד עם ועדים בינלאומיים ממחנות ריכוז אחרים גינה תמיד הועד הבינלאומי של בוכנוואלד ודורה וימשיך לגנות גזענות, אנטישמיות וכל סוג של אפליה נגד סינטי ורומא ומהגרים. הוא פונה נגד רפלקס

הדרת אנשים אלה מהחברה האנושית ומתחייב, להמשיך במאבקו זה גם בעתיד.

הנסיון מהשנים החשוכות של השלטון הנאצי ומעורבותם של אסירי המחנות לשעבר תרמו תרומה חיונית להחלטות החשובות ביותר לשימור השלום בין האומות ולקידום חברתי והתרבותי. זוהי גאוותינו וחובתינו היא, לא לתת לזאת להשכח לעולם.

ההתפתחויות החדשות בטורינגיה ובגרמניה בכלל כמו גם התפתחויות בארצות רבות אחרות באירופה, אסיה ואמריקה מהוות אתגר גדול. כי נטיות אלה פשטו באופן מעורר דאגה. הן מנוגדות בעיקרן ובבסיסן לנדר של בוכנוואלד.

תפקידיו של הוועד הבינלאומי של בוכנוואלד ודורה הם הסברת הגורמים ותוצאות הנאציזם והפאשיזם, שימור זיכרון הקורבנות שהיו אסורים במחנות הריכוז והמשך המעורבות ברוח הבשורה שלהם. זוהי חובתינו, כעת ובעתיד, כי גם 75 שנים לאחר שחרור מחנה בוכנוואלד עדיין אינו קיים עולם של שלום וחרות, של שיוויון וכבוד לכל אדם ואדם.